

PEDAGOŠKA PRAKSA 2006/07

navodila za študente 3. letnika eno- in dvopredmetnega študija pedagogike

TEMELJNA IZHODIŠČA IN NAMEN PRAKSE

Cilji prakse

- Z vključevanjem študentov v vsakdanje delo osnovnih in srednjih šol ter druge vzgojno - izobraževalne institucije jim bo omogočeno povezovanje in preverjanje teoretičnih spoznanj, ki so jih pridobili v času študija, s praktično dejavnostjo. Izkušnje, ki si jih bodo pridobili v času opravljanja prakse pa jim bodo pomagale pri osvajanju novih teoretičnih spoznanj.
- Študentje se bodo v času prakse seznanili s konkretnim položajem in dejavnostjo v tistih vzgojno-izobraževalnih institucijah, kjer bodo prakso opravljali.
- Študentje si bodo z aktivnim vključevanjem v neposredno vzgojno-izobraževalno delo pridobili tudi minimalne izkušnje, ki jim bodo v pomoč, da se bodo po diplomi hitreje in uspešneje vključili v šolsko delo.

Čas in trajanje prakse

Praksa je obvezna za vse redno vpisane študente v 3. in 4. letniku študija. Vsi študentje opravljajo prakso v istem času (hkrati). Le v izjemnih primerih je mogoče čas prakse posebej prilagoditi.

Prakse so oproščeni študentje, ki imajo več kot dve leti izkušenj pri neposrednem šolskem vzgojno - izobraževalnem delu. Za tiste, ki v času študija sodelujejo s posameznimi šolskimi ustanovami pri izvajanju programa (npr. prostovoljno delo), bomo program prakse posebej prilagodili.

Praksa traja 10 delovnih dni, v letošnjem štud. letu **od 27.11.2006 do 8.12.2006**.

Vsebina prakse

Vsebina prakse globalno zajema dva dela:

- Spoznavanje organizacije in režima dela v vzgojno-izobraževalni ustanovi.
- Vključevanje študentov v neposredno vzgojno-izobraževalno delo.

Študentu naj bo torej omogočeno, da bo v času opravljanja prakse dobil kar najboljši vpogled v delo ustanove kot celote, hkrati pa naj bi mu bilo omogočeno, da bi z aktivno vključitvijo v neposredno delo globlje spoznal eno od področij ali temeljnih vprašanj organizacije, režima, vsebine, itd. dela (npr. pouk, interesne dejavnosti, delo s starši, šolsko svetovalno delo ipd.).

Natančnejšo vsebino prakse in razpored opravljanja posameznih nalog oblikuje študent skupaj z mentorjem ob začetku prakse.

Mentorstvo

Vsakemu študentu bo v dogovoru z vodstvom institucije izbran ustrezen mentor. Ob zaključku prakse mentor napiše kratko poročilo in oceno uspešnosti študenta ob opravljanju prakse (v obsegu od 1/2 do 1 strani).

ORGANIZACIJA PEDAGOŠKE PRAKSE

Koordinatorja pedagoške prakse v letošnjem študijskem letu sta Damijan Štefanc in Petra Mrvar. Dosegljiva bosta v času govorilnih ur ter na elektronskih naslovih **damijan.stefanc@guest.arnes.si** oz. **petra.mrvar@gmail.com**

Vse informacije, gradiva in navodila v zvezi s pedagoško prakso bodo dostopna tudi na spletni strani »Didaktika INFO točka«: **www2.arnes.si/~dstefa2/**

Ker je pedagoška praksa težak organizacijski zalogaj, vas prosimo, da **dosledno upoštevate** spodnja navodila.

- Dogovori s koordinatorjem in izbira institucij za prakso potekajo v naslednjih terminih: **24.10., 25.10. in 26.10.2006** (natančne ure bodo objavljene na oglasni deski oddelka).
- Ko bo institucija izbrana, vam bo koordinator dal obrazec, s katerim boste osebno (po predhodnem telefonskem dogovoru) odšli na izbrano institucijo. Tam ga bodo izpolnili in tako potrdili, da vas sprejmejo na pedagoško prakso. **Prvi stik in ostale dogovore s šolami/vrtci vzpostavljate od 30.10.2006 dalje IN NE PREJ.** Pred tem moramo namreč s fakultete vse šole uradno obvestiti, da se boste oglašali.
- **Najkasneje v torek, 7.11.2006 do 15. ure** morate na fakulteto oddati **izpolnjen obrazec**, ki vam ga je potrdila izbrana šola. Izpolnjen obrazec oddate D. Štefancu ali P. Mrvar osebno oz. v predal pred tajništvom Oddelka.

SMERNICE ZA NAČRTOVANJE VSEBINE PRAKSE NA OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOLAH

1. del: Spoznavanje organizacije in režima dela na šoli

1. Organizacija šole (centralna in podružnične šole, velikost šole in šolskega okoliša, socialna struktura, itd). Populacija učencev, število oddelkov, organizacija pouka (enoizmenski, dvoizmenski pouk); uvajanje novih oblik pouka ali načrti za bližnjo prihodnost. Strokovna zasedenost šole.

2. Oddelki podaljšanega bivanja: organizacija in velikost oddelkov, kriteriji za vključevanje (učni uspeh, socialna struktura). Pričakovanja staršev ter pričakovanja učiteljev v zvezi z uresničevanjem nalog podaljšanega bivanja. Aktualni problemi dela v podaljšanem bivanju (strokovna zasedenost, metoda načrtovanja in evalvacije dela, itd.).

3. Interesne dejavnosti učencev na šoli (organizacija in vrste interesnih dejavnosti na razredni in predmetni stopnji; način zagotavljanja materialnih stroškov za izvajanje dejavnosti, participacija delovnih organizacij, društev in klubov iz šolskega okoliša, participacija staršev, zagotavljanje mentorstva, itd.)

4. Organizacija šolske svetovalne službe; vsebina dela; sodelovanje z vodstvom šole, učitelji in starši pri uresničevanju nalog šole in vzgojno izobraževalnem delu s posameznimi učenci. Aktualna vprašanja in težave delavcev šolske svetovalne službe.

5. Organizacija upravljanja in vodenja šole (delo ravnatelja in pomočnika, delitev upravnih in pedagoških nalog vodenja šole in učiteljskega kolektiva). Stiske in zadrege današnjega časa.

6. Dokumenti šole (statuti, pravilniki, letni delovni načrt, okvirni in podrobni učni načrti, načrti aktivov itd.).

7. Struktura strokovnih organov šole in vsebina dela (pristojnosti).

8. Povezovanje šole z okoljem; oblike in vsebine vzajemnega sodelovanja; sodelovanje šole s starši. Vloga staršev pri programiranju in realizaciji šolskega dela.

9. Oblike izobraževanja in strokovnega spopolnjevanja učiteljev: na kakšen način šola poskrbi za izobraževanje

učiteljev (predavanja, strokovne ekskurzije, strokovna knjižnica, aktivni itd.).

10. Materialno stanje (opremljenost šole z učnimi sredstvi in avdio-vizualnimi ter drugimi pripomočki). Viri zagotavljanja sredstev za pokrivanje materialnih stroškov.

2. del: Vključevanje študenta v neposredno delo šole

1. Študent spoznava značilnosti pouka na šoli tako, da hospitira pri pouku ob prisotnosti ravnatelja, pomočnika, svetovalnega delavca ali sam po dogovoru s posameznimi učitelji. Ob teh hospitacijah se seznanja z letnimi učnimi načrti in učnimi pripravami učiteljev na posamezno učno uro, spozna ostalo dokumentacijo (dnevniki opazovanj, matični listi, tedniki, dnevniki, itd.). Po hospitacijah se pogovarja z ravnateljem, svetovalcem in učiteljem o problemih pouka, skupaj analizirajo posamezne učne ure. Študent lahko pripravi učni nastop ob pomoči učiteljev ali svetovalcev.

2. Študent se vključuje v delo z učenci v podaljšanem bivanju. Spoznava režim vzgojno-izobraževalnega dela (učne ure in prosti čas, oblike in metode dela). Spoznava in analizira populacijo učencev, njihove medsebojne odnose, značilnosti itd.

3. Študent del časa preživi med učenci pri njihovih interesnih dejavnostih. Spoznava organizacijo in načrte posameznih interesnih dejavnosti; stopnjo in način motiviranja; vlogo mentorja; razliko med učitelji - mentorji in zunanji sodelavci - mentorji.

4. Če je na šoli organizirana šolska svetovalna služba oz. ima šola samo posamezne strokovne delavce (pedagoga, psihologa, socialnega delavca, socialnega pedagoga, logopeda in druge), naj študent spozna vsebino dela in se seznanji s oblikami, tehnikami in instrumenti, ki jih uporabljajo pri delu in sodelovanju z učitelji, učenci in starši.

5. Poleg vključevanja študenta v zgoraj omenjena področja naj se študent po možnosti udeleži še sestankov upravnih in strokovnih organov na šoli (aktivni, konference), če so v tem času organizirani; udeleži naj se roditeljskih sestankov in drugih oblik sodelovanja med starši in učitelji (po možnosti in po presoji tudi pri individualnih razgovorih).

Obveznosti študentov 3. letnika pedagogike v okviru študijske prakse pri posameznih predmetih v študijskem letu 2006/07

I. POROČILO O ŠTUDIJSKI PRAKSI – DNEVNIK

Pred odhodom na pedagoško prakso natančno preberite »Smernice za načrtovanje vsebine prakse« na prejšnji strani. Razmislite, kako bi bilo mogoče pridobiti v smernicah navedene podatke. Prvi dan prakse boste s svojo mentorico/mentorjem izdelali natančen načrt prakse, v katerem boste določili vaše obveznosti (vključno z načrtovanjem vključevanja v neposredno delo šole) kot tudi način, kako boste prišli do zahtevanih podatkov, ki jih boste predstavili v Poročilu o študijski praksi.

Priporočamo, da se seznanite tudi z zakonodajo in temeljnimi podzakonskimi akti, ki veljajo za institucijo, kjer boste opravljali prakso.

Pri izdelavi Poročila upoštevajte spodnja navodila.

VSEBINA POROČILA

---

1. Naslovna stran

Naslovna stran naj vsebuje:

- vaše ime in priimek, letnik študija,
- ime fakultete in oddelka, študijska smer,
- naslov: »Poročilo o študijski praksi 2006/07«,
- ime šole, na kateri ste opravljali prakso ter ime in priimek vašega mentorja/mentorice na šoli
- datum oddaje.

2. Kronološki pregled prakse

Na dveh do največ treh straneh navedite kronološki potek prakse, ki vsebuje naslednje podatke:

- datum,
- navedba dejavnosti posameznega dne (dejavnosti **ne** opisujte podrobno, največ v dveh ali treh vrsticah)

3. Organizacija in režim dela

To poglavje poročila **razdelite na podpoglavja** z naslovi:

1. Organizacija šole	6. Dokumenti šole
2. Podaljšano bivanje	7. Strokovni organi šole
3. Interesne dejavnosti	8. Povezovanje z okoljem
4. Šolska svetovalna služba	9. Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje učiteljev
5. Upravljanje in vodenje šole	10. Materialno stanje šole

Študentje, ki boste na praksi v **vrtnu**, namesto 2. točke obravnavate kurikulum za vrtce (predstavite značilnosti Kurikula ter opišite, ali in kako ste v vrtnu opazali uresničevanje kurikularnih ciljev in načel). Namesto 3. točke predstavite programe, ki jih vrtec ponuja fakultativno (npr. zgodnje učenje tujega jezika) ali morebitne posebnosti vrta (vključenost v razne projekte, inovacije ipd.)

Študentje, ki boste na praksi v **srednji šoli**, namesto 2. točke obravnavate »Obvezne izbirne vsebine« (predstavite značilnosti OIV, katere OIV si dijaki lahko izberejo, za kaj se najraje odločajo, kdo so mentorji ipd.)

Pri obravnavi bodite natančni, vendar kratki (če boste posamezno temo ali kak njen vidik obravnavali v poglavju Poglobljene teme, potem jo na tem mestu zgolj omenite in napolnite na branje poglavja Poglobljene teme).

4. Vključenost v neposredno delo šole

V tem poglavju poročila predstavite dejavnosti, v katere ste bili aktivno vključeni. Poglavje razdelite v smiselna podpoglavja glede na vrsto aktivnosti, ki jo opisujete (hospitacije, nastopi, udeležba na sestankih, prisotnost v podaljšanem bivanju, individualno delo z učenci itd). Upoštevajte navodila iz 2. dela »Smernic«.

POGLOBLJENE TEME

Nato izberite tri teme (izmed zgornjih desetih točk ali neposrednega vključevanja v ped. delo), ki jih podrobneje obdelate.

Tri izbrane teme predstavite v posebnem poglavju z naslovom »Poglobljene teme«.

- Vsako temo obravnavajte na najmanj 3 straneh.
- Pri opisu in vrednotenju konkretne situacije/pojava uporabite relevantno teoretično in strokovno znanje (uporabite literaturo, zakonodajo ipd.).
- Ne pozabite na ustrezno navajanje virov.
- Svoje zaključke argumentirajte.
- Priložite relevantno gradivo.
- Temeljita in strokovno podprta obravnava posameznih tem je lahko dobra podlaga tudi za seminarje v 4. letniku (morda celo za diplomsko nalogo).

5. Sklepne misli

V sklepnem poglavju je prostor za ovrednotenje prakse, (osebno) refleksijo dogajanja, odprta vprašanja, bistvene ugotovitve.

KAR JE ŠE POMEMBNO:

Izberite berljivo obliko pisave in velikost 11 ali 12, presledek naj bo 1,5 vrstice.

Ko opisujete aktivnosti s posameznimi učenci, ne uporabljajte njihovih pravih imen (ali celo priimkov). Uporabite bodisi začetnico imena ali pa izmišljeno ime.

Če boste prisostvovali individualnim svetovalnim obravnavam otrok, upoštevajte strokovno načelo zaupnosti podatkov: v nobenem primeru nikomur ne posredujte informacij o konkretnem otroku na način, da bi bilo mogoče ugotoviti njegovo identiteto.

Zadnji rok za oddajo poročila je 16. januar 2007. Kasneje oddana poročila in poročila, ki bodo bistveno odstopala od zgornjih navodil, bodo vrnjena avtorju.

Poročila oddate osebno pri Damijanu Štefancu v kabinetu 414. Prakso boste lahko vpisali v indeks, ko bomo na Oddelek prejeli pozitivno pisno oceno s strani vašega mentorja na izbrani šoli in ko bo pozitivno ocenjeno vaše poročilo o študijski praksi.

II. OSTALE OBVEZNOSTI

Didaktika II. – eno- in dvopredmetni pedagogi, ki so izbrali šolsko smer (doc. dr. Jana Kalin)

Vaja v okviru študijske prakse: opazovanje pouka in analiza poteka pod izbranim vidikom; preizkus določenega instrumenta (razredna klima, učne težave, ipd.); aktivno sodelovanje pri obliki vzgojno-izobraževalnega dela in analiza izkušnje; priprava in izvedba aktivnosti z učenci, učitelji ali starši ter analiza; sodelovanje v projektu, ki teče na šoli; študija izbranega primera. Pisno predstavite razloge za izbiro tematike, problem oz. potek, ugotovitve in kritično ovrednotite svojo izkušnjo. (Obseg: 3 strani A4, velikost črk 12, presledek 1,5.). Oddate osebno ali v predal pred sobo 420 **najkasneje do 12. 1. 2007.**